

Sisällys

Lukijalle	3
Lapsuus	6
Taitaa tulla puhelias poika	7
Kangasvaippa plastiikkihousut	7
Sähkötön koti ja kantovesi	8
Nimien taustana seppä ja neuvo	8
Toivoin poikaa ja sisko tyttöä	11
Suku	12
Isän suku tuli Karjalasta	12
Isän äidin suku Koivistolta ja Pohjanmaalta	13
Äidin isän suku	15
Äidinäidin suku Kalvolasta	17
Isä	17
Äiti	19
Äiti teki hyvää ruokaa	19
Syntymäkotini	22
Keittiössä	22
Öljylamppu ja voimavalolyhty Tilley	23
Pirtissä	24
Vaate-, myrkkyy- ja vilja-aitta	25
Kellari ja puuvaja	26
Navetta ja talli	28
Ensilöylyt savusaunassa	28
Auran terä "vellikellona"	30
Heinä- ja puimaladot	31
Leikit ja lasten puuhat	32
Nalle vaihtui Molla-Maijaan	32
Savilädessä nutipäitä ja ruutanoita	33
Pihalla hippaleikkejä ja loruja	33
Pallopeleihin naapurista apujoukkoja	36
Nahkalenkistä siteisiin	36
Kiekkoa savilävellä ja joen jäällä	37
Omat olympialaiset	37
Nallipyssyt	38
Ongella ja virvelöimässä	38

Tokaluokkalaisena sain Turnturi-pyörän	40
Oppikouluun isän tankopyörällä	40
Lautasahat ja mäkiautot	41
Majan rakentajana	41
Omenavarkaissa ja räksänpesillä	42
Kauppa-autoa vartoamassa	43
Toimentulo eläimistä	44
Lemmikki-lehmä oli lasten suosikki	44
Laitumelle kirmaavat lehmät	45
Maitolavalla	47
Olli-sähköpaimen	49
Tarkkailukarjakko määritti maidon rasvaprosentin	50
Porsaas pelukopassa	51
Salvaminen ja teurastus	51
Kanoja ja kaneja	52
Hevoshaassa piikkilanka-aidat	53
Hevosista traktoreihin	55
Heinätöissä	56
Paalikone syrjäytti heinäseipäät	57
Perunaa ja lanttua	58
Harventamassa kotona ja Honkolassa	58
Ensimmäinen traktori	59
Salaojitusta	60
Neliveto	60
Kolumni Uskoa, toivoa, rakkauttakin	62
Pellot	63
Muorinniitty ja Mäkipelto	63
Lisämaata naapurista	64
Lintusuolla	65
Vuokramaita	66
Jyrkkä ei vesakkomyrkylle	67
Ensimmäinen leikkuupuimuri syttyi tuleen	68
Kuivuri Forssan maatalousnäyttelystä	69
Uuden kodin rakentaminen	71
Uuden kodin huoneet	72
Nukuin hetekalla	73
Keittiökaapista kirjoituspöytä	73
Puhelinlangat lauloivat	74

Vanhan talon purku	75
Pihapiirissä kukkia ja puutarha	75
Syreeneitä sanottiin sireeneiksi	76
Kuuntelua ja katselua	78
"Jatkuu huomenna"	79
Lauantain toivotut ja nuorten sävellahja	79
Televisio vähensi radion kuuntelua	80
Suosikkisarjat	80
Metsolat ja maalaiskomediat	81
Martat	82
Nuoruus	86
Kouluun	87
Vieruskaveriksi lettipäinen Ritva	88
Terveyskeittoa ensimmäisenä koulupäivänä	88
Hannelen tarakalla	89
"Onni täällä vaihtelee..."	90
Mustuva sydän	91
Puukäsityöt vaivaistalossa	92
Yhteinen tunti	92
Ulkohuoneet yläkentän kupeessa	93
Pikku-Bostonia Kähäriltä	93
Päätä pidemmäksi	94
Oppikoulun pääsykokeet v. 1964	95
Yhteiskoulussa uudet tilat	96
Rannekello ekalla luokalla	98
Lukukausimaksut	98
Oppikirjat piti ostaa	99
Taloustaitokilpailussa voitto	99
Kielilinjalle	100
"Keskityn pidemmille matkoille"	101
Historia mieliaineena	102
"Sisältö hyvä, mutta oikeinkirjoitus alentaa arvosanaa!"	103
Potkiaisten laulu	105
Ylioppilaaksi v. 1972	106
Yliopistoon pyrkimässä	108
Opettajakorkeakouluun Turkuun	108
Valtio taksi opintolainan	109
Maailmalle lähtö	110
Soittokunnassa	111

Trumpetti soittimena	111
Toivo ja Mirjan Lankinen	112
Ensimmäiset soittajat huhtilaisia	112
Poikasoittokunnasta nuorisosoittokunnaksi	113
Musiikkileirillä Partaharjulla	113
Sininen takki esiintymisasuna	114
Tilaisuuksia, joissa soitimme	114
Rukouslauantaina Tampereen jäähallissa	115
Ensimmäinen Euroopan kiertue	117
Toinen kerta Euroopassa	119
Lähi-Idän sota	119
Lontoossa The Boys` Brigad	120
Merimieskirkoissa	120
Pohjois-Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa	122
Keitäs auton katolla olikaan?	122
Neuvostoliitossa nuorison ystävyysfestivaalilla	123
Konsertti Viipurin asemalla	124
Soittokunta hajosi vähitellen	124
Soittokuntalaisten tapaamiset	125
Soittokunnan musiikkikappaleet	127
Koraaleja ja hengellisiä ym. lauluja	127
Sikermiä, hymnejä, isänmaallista musiikkia:	127
Marsseja:	128
Seurakuntanuori	130
Seurakunnan kerho kotikulmalle	131
Kristillinen nuorisokerho Loimu	131
Kolmen paukun vuosi	132
Kerholehti Mini-Maxi	133
Yhtenä kesänä oma kerhotalo	133
Poikakerhon ohjaajana Laukeelassa	135
Tampereen hiippakunnan koululaisparlamentissa	136
Pohdintaa ja hauskanpitoa	137
Nuoriso-ohjaajat vaihtuivat	138
Keskusteluja pappien kanssa	138
Kiintiömies kirkkoneuvostossa	139
Rippikoulu hiihtolomalla	139
Nuorisoparlamentti	141
Ensimmäinen nuorisoparlamentti	142
Omatoimidiskosta kysyttiin piispalta	143
Disko vanhaan pappilaan Honkolaan	144

Kunnassa nyt nuorisovaltuusto	146
Kirkollisvaaleissa saavat 16-vuotiaat äänestää	146
Opettajakorkeakoulussa	147
Väliaikaiset opettajakorkeakoulut	148
Tilat Nummen koululla	149
Heti uusintatenttiin	149
Joukko-oppia ja alkioita	150
Ilman pikkutakkia ja solmiota	151
Sittenkin toimittajaksi	152
Ylioppilaselämää	154
Lähimatkat Helkamalla	155
Vuosijuhla Agricolan päivänä	156
Kerhoja Cross Clubista Drink Clubiin	157
Poliittiset vaalit	157
Ystävällistä vääntöä	158
Omana lehtenä monistettu Turokki	159
Ylioppilaskunta vaihtui Opex-opintosuuntayhdistykseksi	160
Opettajiksi opiskelevien liitto	161
Saimme edullisesti kouluruokaa	162
Poliittiset opiskelijajärjestöt Turussa	163
TuMolla tehokas organisaatio	163
TuASS, kansandemokraattiset opiskelijat	164
Sosialidemokraattien ASY	164
Opiskelevat keskustanuoret	165
Liberaaliyhdistys TAL	165
Kokoomuslaisten AKN	165
Teiniliitto politisoitui	166
Kouludemokratiaa harjoiteltiin	166
Vanhan valtaus	168
Vaatimus yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta	168
Päädyttiin kolmikantamalliin	169
Maakuntayliopistot avasivat tien opiskeluun	169
"Punainen yliopisto" Tampereella	169
Vihreä Maltti Turun Ylioppilaslehdessä	170
Opiskelijan kaupunki	171
Varusmiehenä	172
Tukka lyheni Päämajassa	172
"Alokas Pirhonen saattaa hieman myöhästyä"	173

Sotilasvala Hämeenlinnan kirkossa	173
Nappaskengissä lumiseen Niinisaloon	174
Reservialiupseerikoulun kurssin puheenjohtaja	174
Muitakin vaikuttajia Niinisalossa	174
Jääkäripatteristossa varusmiestoimikunnan puheenjohtajana	175
Armi Aavikon kanssa teltassa	176
Reservissä ja kertausharjoituksissa	177

Politiikassa 178

Keskustanuori 179

Puheenjohtajaksi vuonna 1971	180
Puhekilpailuissa Punkaharjulla ja Pälkäneellä	180
Vihreämpään yhteiskuntaan	181
Kekkonen kunniavieraana Nurmeksessa	183
Suvijuhlat Urjalassa	185
Hassisen kone kirkonkylän koululla	186
Liikuntaa ja kulttuuria	187
Aho luopui ja Vanhanen jatkoi	188
Upea lippumarssi	188
Presidentin sähke juuttui postiin	189

Puoluevaltuuskuntaan keskustapolitiikan näköalapaikalle 191

Ura alkoi komeasti	192
Kekkosta ei voitu vastustaa	193
Ministeri Lounais-Hämeestä	194
Väyrynen hermostui	194
Karjalainen vai Virolainen?	195
Tunteet olivat kuumia	196
Keskusta ja kokoomuksen remonttimiehet	196
Toisen kerran valitsijamieheksi	198
Työ tehty on	199

Ehdokkaana valtiollisissa vaaleissa 200

Edustajat vaihtuivat	200
Nuorena ensikertalaisena ehdokkaana	201
Nuori keskustalainen tulevaisuuden turvaksi	202
Urho Kekkosen valitsijamiehenä v. 1978	204
Ote päiväkirjan alusta	205
Kolmas paikka jäi saamatta	206
Anttila korvasi Äikäksen	206
Jotkut pelasivat taustapeliä	207
Uudenlaista mainontaa	208

Kerran kysyttiin Pirkanmaalle	208
Olinko suomettunut	210
Kovat rauhanehdot	210
Tavaravaihtokauppa oli edullista Suomelle	211
Neuvostoliitto nähtiin monella tavalla	211
Koko ajan mentiin lännen suuntaan	212
Itsesensuuria	213
"Joutuuko isäkin sotaan?"	213
Pakolliset ja vaapaavalinnaiset kuviot	213
Suomi–Nevostoliitto-seura	214
Urjalan opettajat Leningradissa	214
Ystävyyskunnat Pohjolassa	215
Kunnan kanssa	216
Kunnalliselämään	217
Nuorisolautakunnan puheenjohtajana	218
Nuorisojärjestöt vastustivat vanhan koulun purkua	219
Urjala vuonna 1977	220
Aluehallinto pirstaleista	221
Ihmiset osallistuivat kunnan toimitelmiin	221
Kuntainliitoilla laajemmat tehtävät	222
Tasapuolinen edustus eri äänestysalueista	222
Sukupuolten tasa-arvo	223
Kunnanjohtajasta esittelijä	224
Valtuuston johtoon suhteellisella vaalilla	225
Valtio antoi kunnille uusia tehtäviä	226
Normiohjauksesta vapaakuntakokeiluun	227
Äänestysprosentti on jatkuvasti pudonnut	227
Tarkastuslautakunta seuraa tuloksellisuutta	228
Liike-elämästä tulosjohtamista	228
Priorisointi oli muotisana	229
Yksin tai yhdessä hyvinvointia asukkaille	229
Yritystoiminnan tukeminen joskus ongelmallista	230
Otetaanko monipaikkainen asuminen huomioon?	232
Todellinen hallintohimmeli	232
Luottamushenkilöiden palkkioista	233
Kalenteri täynnä	233
Kuntalaisten asialla	234
Asuuko Pirhonen	236
Ehkä vähän henkilökohtaistakin	236

Tiitisen neuvot	237
Asia ratkesi myönteisesti	237
Kunnanjohtajan vaali kuin paras jännityskertomus	239
Tilannearvio	239
Sopimusta ei syntynytkään	240
Heikki Suontausta voitti yhdellä äänellä	241
Vakinainen vai määräaikainen?	242
Hyviä hakijoita	243
Hannu Maijala kunnanjohtajaksi	244
Tonttimaasta puute	245
Omakotirakentaminen vilkasta	246
Höltän ja Ruokolan alueet	246
Rakentaminen keskittyi kolmeen taajamaan	247
Rantakaavoja	247
Vanhan Tallin alue Nuutajärvellä	248
Vesanimen ja Lähdin alueet	248
Vanhustenhoidon kehittämisprojekti	250
Monenlaista avuntarvetta	250
Ostopalvelusopimus kunnan kanssa	251
Reikonlinna aloitti v. 2000	252
Kehittäminen ei ole köyhän hommaa	254
Ongelmajätelaitos pohdinnassa	254
Finn-Filter laajensi	255
Puolimatalla monopoli virastotalojen rakentamisessa?	255
Onneksi tuli lasialan koulutusta	255
Ulkopuolinen oivaltaa mahdollisuudet	256
Pankkikriisi koetteli	257
Elinkeinoasiamiehet	258
Elinkeinoprojektiin panostettiin	259
EU-aikana uudet puitteet	360
Kanta-Häme vai Pirkanmaa	261
Seutukaavaliitto vaihtui	261
Moottoritien linjauksesta äänestettiin	262
Kylmäkosken vankilasta kiisteltiin	262
Läänitoimikunta valmisti Pirkanmaan lääniä	263

Työelämässä

264

Toimittajan uralle

165

Valokuvat kehitettiin toimituksen vessassa	265
Tuurasin aluetoimittajia	266
Nukuin öitä toimituksen sohvalla	267
Tärkeää oppia	267
Järjestölehtiä toimittamassa	268
Urjalan kulmilta 40 vuotta	269

Eduskuntatoimittajana

271

Bresnevin suudelmat	271
Fordin ennustus	272
Eduskuntatoimittajaksi	273
Päätoimittajan viimeiset evästyks	273
Eduskunnan lehtiparvella	274
Toimitus Kansakoulukadulla	275
Edustajien yksityiselämästä ei kirjoitettu	276
Heini Mankki halusi päätoimittajaksi	277
Risto Volanen artikkelitoimittajaksi	277
Palstatilasta vääntöä	277
Seppo Sarlund päätoimittajaksi	278
"Tekemistä teil kaikil kolmekii"	279
Kirjoitussarja kunnallisia	280
Maapaketti ja musta tusina	280
Minut suljettiin pois eduskuntaryhmän kokouksista	281
Kannanotto roskakorin palasista	281

Opettajana Menosissa ja Urjalankylässä

282

Oppilaat auttoivat	283
Peruskorjaus valmistui v. 1986	284
Jalkapalloa ja jääpelejä	284
Tietokoneet innostivat oppilaita	285
"Onko tämä äidinkieltä?"	286
Luokkaretkillä useita kohteita	286
Tampereen radion kuutosvisa	288
Ikimuistoiset juhlat	288
Satavuotisjuhlassa kaikki Urjalan koululaiset	289
Aikuisten ja lasten kokoontumispaikka	290
Työkavereita	290
Usein olimme lakkautuslistalla	291
Raskasta aikaa	291

Lakkautuspäätös ja migreenikohtaus	292
Valtuustosalin eteisessä monet itkivät	293
Kolme kyläkoulua kerralla	294
Kuusi vuotta Urjalankylässä	295
Koulumuistoja-sivusto	296
Siirtonurmen viljelyä	297
Huomattavat koneinvestoinnit	297
Kasvatus vaatii kaksi vuotta	298
Miesjoukko tuli pellolle	298
Toimintaa ei saanut jatkaa	300
Urjamedia	301
Kirjojen parissa	302
Nuorten toivekirjasto	303
Kustannustoiminta nojasi oppikirjoihin	303
Kaupat ja kustantamot keskittyvät	304
Kirjasarjoihin kerättiin tietoja	304
Osamaksulla historiasarjoja	306
Tietokirjailijaksi	306
Tilaustöitä	310
Ettes suotta kapinoittis, Pentinkulman sota ja rauha	312
Kirjahyllyni	313
Mitä lehtiä luen?	314
Pellervosta asiakaslehtiin	315
Omistus keskittyy, sivumäärä vähenee	316
Viimeksi kuoli Karjala-lehti	315
Työtä kotiseudun hyväksi	319
Kylätoimintaa	320
Menosissa kaksi kylätutkimusta	320
Asukkaiden hankintakampanja	320
Kunta osti tonttimaata	321
Uusia yrityksiä	323
Vireä kyläyhdistys ylläpitää kylätaloa	324
Kyläasiain neuvottelukunta	324
Suomen Kylätoiminta ry	325
Koulu kyläyhteisössä-kirja pelasti kouluja	325
Kävin eri puolilla maata puolustamassa kyläkouluja	326
Maaseutu valokeilassa	327

Opistoihminen	328
Opintopiirejä useampi samalla kylällä	329
Toiminta laajeni Kylmäkoskelle	329
Naisia opiskelijoista kaksi kolmasosaa	329
Lama supisti opistojen tarjontaa	330
Akaan opistoon v. 2001	331
Tuntimäärät ja toimipaikat vähenivät	332
Valkeakoski-opistoon	332
Näköalapaikalla KTOL:n johtokunnassa	332
Tutustumismatka Saksan opistotoimintaan	333
Väinö Linnan seura	334
Seura perustettiin v. 1977	334
Ensimmäinen johtokunta	336
Nimikkoreitistä tuli matkailukohde	336
Kääntäjäpalkinto ei toteutunut	337
Pentinkulman päivät	338
Juhlakirja "Toisen tasavallan kirjailija"	338
Koettua ja nähtyä	339
Karjalaseurassa	340
Evakkovaellus kahdesti	341
Satakunta jäsentä	342
Miten käy heimolehden?	344
Kuolemajärvi-säätiössä	345
Agricolan muistomerkki uudelleen paikalleen	345
Vaikuttava ensikäynti	347
Muistomerkkejä ylläpidetään	348
Kotiseutumatkat herättivät kiinnostuksen karjalaisuuteen	349
Muistot talteen	350
Alue- ja paikallisradiotoiminnassa	351
Alueellisen ohjelmaneuvoston tehtävänä oli	351
Ohjelmia arviottiin ja hyväksyttiin suunnitelmat	352
Kaupalliset paikallisradiot aloittivat v. 1985	352
Ei riittävästi tuloja	353
Toiminta keskittynyt harvoille toimijoille	354
Videot ja kaitafilmit	355

Perheeni 356

Perheen perustaminen 357

Leenan vanhemmat	358
Häät kesäkuussa 1983	359
Morsiuskimpussa juhannusruusuja	360
Yhteinen koti Menosten koululla	360
Esikoisena Tuomas	361
Hunningolle vapaaehtoisesti	362
Markus, Janne ja Jussi syntyivät lomien aikana	363
Anna-Leena	364
Lapset koulutiellä	366
Käytännön osaajia	336
Iloa ja joskus huoltakin lapsenlapsista	367

Asuinpaikat 369

Turussa	369
Helsingissä	369
Menosissa ja Laukeelassa	370
Urjalankylässä Hunningolla	371
Hakekattila tussahti	372
Kesämökki Kokkijärvellä	373

Jäähallilla ja jalkapallokentillä 375

Urjalan Sisukiekko vuodesta 1979	376
Tekojää vai pressuhalli?	376
Kunnan lainaehdoista kovaa vääntöä	377
Urjalan Sanomat selosti asiaa	378
Talkootoiminnan voimannäyttö	378
Kaikki lapsemme pelasivat jääkiekkoa	379
Taneli-turnaus	382
Kesällä jalkapalloa	382
Sählyä navetan parvessa	383

Elämän kovin paikka 385

CV	390
Sisällys	394
Lähteet	406